

8

"เรตติ้งทีวี"

ภารกิจของผู้ใหญ่เพื่อผู้ชมตัวน้อย

ในยุคที่รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ถูกผลิตขึ้นเพื่อตอบสนองความบันเทิงแบบผู้ใหญ่ นำเป็นหวังว่าผู้ชมตัวน้อยซึ่งใช้เวลาดูโทรทัศน์ประมาณวันละ 3-5 ชั่วโมง จะโดนห้อมล้อมด้วยสื่อที่เป็นอันตราย และถูกชักนำไปสู่การเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมากขึ้นเรื่อยๆ จึงถึงเวลาที่เรตติ้งรายการโทรทัศน์จะก้าวเข้ามาเป็นตัวช่วยของพ่อแม่ผู้ปกครองในการปกป้องเด็กจาก "สาร" ค่อยคุณภาพ พร้อมทั้งกระตุ้นให้ผู้ผลิตเพิ่มปริมาณของรายการสำหรับเด็กและปรับผังรายการให้ออกอากาศในช่วงเวลาที่เหมาะสมกว่าเดิม

นับหนึ่งการจัดระเบียบรายการโทรทัศน์

"เรตติ้ง" (Rating) คือ การจัดหมวดหมู่ของเนื้อหารายการที่เผยแพร่ออกอากาศทางโทรทัศน์ว่า เหมาะสมกับกลุ่มผู้ชมในช่วงอายุใด ซึ่งไม่ใช่เรื่องใหม่ เพราะกว่า 30 ประเทศทั่วโลก อาทิ อังกฤษ ไอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย แอฟริกาใต้ จีน เวียดนาม มาเลเซีย ฯลฯ ต่างก็ใช้เรตติ้งในการแบ่งประเภทรายการโทรทัศน์กันมานานแล้ว¹ แต่ผู้ชมโทรทัศน์ทั่วประเทศไทยเพิ่งจะรู้จักกับมันเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนธันวาคม 2549 หลังจากที่สถานีโทรทัศน์ทุกช่องพร้อมใจกันให้ความร่วมมือกับกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กกช.) กรมประชาสัมพันธ์ ในการเริ่มต้นทดลองจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ซึ่งมีการแบ่งประเภทของรายการโทรทัศน์ออกเป็น 7 ประเภทและกำหนดคสัญลักษณ์ของรายการโทรทัศน์แต่ละประเภทไว้² ดังนี้

1. รายการสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน อายุ 2-6 ปี ใช้สัญลักษณ์ "ก" และรูปหน้ายิ้ม
2. รายการสำหรับเด็กอายุ 2-12 ปี ใช้สัญลักษณ์ "ค" และรูปจิกซอร์
3. รายการทั่วไปเหมาะสำหรับผู้ชมทุกวัย ใช้สัญลักษณ์ "ท" และรูปบ้าน
4. รายการที่ผู้ใหญ่ควรให้คำแนะนำ ใช้สัญลักษณ์ "น" และเครื่องหมายถูกผิด

5. รายการที่ผู้ใหญ่วัยให้คำแนะนำแก่ผู้ชมอายุน้อยกว่า 13 ปี ใช้สัญลักษณ์ "น 13" และเครื่องหมายถูกผิด
6. รายการที่ผู้ใหญ่วัยให้คำแนะนำแก่ผู้ชมอายุน้อยกว่า 18 ปี ใช้สัญลักษณ์ "น 18" และเครื่องหมายถูกผิด
7. รายการเฉพาะไม่เหมาะแก่เด็กและเยาวชน ใช้สัญลักษณ์ "ฉ" และรูปฟ้าผ่า

สำหรับช่วงทดลองจัดระเบียบรายการโทรทัศน์นั้น กรมประชาสัมพันธ์มอบหมายให้สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องพิจารณาจัดเรตติ้งของแต่ละรายการกันเอง พร้อมกับเปิดโอกาสให้เครือข่ายครอบครัว เด็ก และเยาวชน เข้ามาทำหน้าที่เฝ้าระวังและตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดเรตติ้งโดยสถานีโทรทัศน์ โดยการแสดงความคิดเห็นผ่านระบบเอสเอ็มเอสหมายเลขโทรศัพท 024863333 หรือทางอินเทอร์เน็ตที่ www.me.or.th³

หลังจากผ่านก้าวแรกของการทดลองจัดเรตติ้งสื่อโทรทัศน์มาประมาณครึ่งปี คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น เปิดเผยผลการประเมินและรับฟังความคิดเห็นว่า การจัดเรตติ้งของแต่ละสถานียังมีความแตกต่างกัน กรมประชาสัมพันธ์จึงเร่งจัดทำคู่มือจัดระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์กับกลุ่มผู้ชมเพื่อให้แต่ละสถานีใช้เป็นบรรทัดฐานในการจำแนกเนื้อหาและประเมินคุณภาพของรายการโทรทัศน์⁴

ปฏิบัติการหลากหลายกระแสจากสังคม

ต้นเดือนมิถุนายน 2550 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างคู่มือการจัดระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยใจความสำคัญเกี่ยวกับระบบประเมินคุณภาพเนื้อหา ระบบการจำแนกเนื้อหาตามช่วงอายุ และการกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการออกอากาศรายการแต่ละประเภท⁵

หลังจากนั้นไม่เกิน 1 เดือน กลุ่มผู้ผลิตรายการ ผู้จัดละครและผู้เกี่ยวข้องในแวดวงโทรทัศน์ต่างทยอยออกมาแสดงความเห็นคัดค้านกับร่างคู่มือฯ ฉบับดังกล่าว ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดเรตติ้งรายการโทรทัศน์ **แต่ไม่เห็นด้วยในประเด็นการใช้เรตติ้งควบคู่กับการกำหนดเวลาออกอากาศ**

ถกเถียง วิโรจวรรณ ผู้จัดละครชื่อดัง เกรงว่าละครที่ฉายช่วงหลังสองทุ่มจะโดนย้ายไปอยู่ในช่วง 22.00-04.00 น. หากมีฉากตบตีหรือฆ่ากันตาย⁶ ขณะที่ประวิทย์ มาลีนนท์ ผู้บริหารสถานีโทรทัศน์สีช่อง 3 กังวลถึงปัญหาการแทรกแซงสื่อที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต⁷

อย่างไรก็ตาม ความคิดของกลุ่มคนที่ทำธุรกิจรายการโทรทัศน์สวนทางกับความเห็นของผู้ชมโทรทัศน์โดยสิ้นเชิง เมื่อผลการสำรวจพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน และผู้ปกครอง

ต่อการจัดเรตติ้งและความรุนแรงในรายการโทรทัศน์ กรณีศึกษาประชาชนอายุ 3 ปีขึ้นไป ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 2,486 ตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 30 มิ.ย.-2 ก.ค. 2550 โดยสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ระบุว่าประชาชนเห็นด้วยกับการจัดเรตติ้งรายการโทรทัศน์มากถึงร้อยละ 88 โดยสัดส่วนของเด็กอายุ 3-12 ปี มากกว่าครึ่งหนึ่งดูทีวีในช่วง 18.01-20.00 น. ขณะที่เด็กอายุ 13-18 ปี มากกว่าครึ่งหนึ่งเช่นกันที่ดูทีวีในช่วง 20.01-22.00 น.

ทั้งช่วงเวลา 20.01-22.00 น. และ 18.01-20.00 น. นั้นเป็น 2 ช่วงเวลาที่พบรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหารุนแรงและไม่เหมาะสมออกอากาศมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 69 และ 23 ตามลำดับ โดยที่ประชาชนสูงถึงร้อยละ 86 คิดว่าประเภทของรายการที่มีความรุนแรงและไม่เหมาะสมมากที่สุดในการสำรวจครั้งนี้ คือ ละคร⁸

นายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ หนึ่งในคณะกรรมการสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ กล่าวว่า เรื่องนี้ไม่ใช่เผด็จการ แต่เป็นสิ่งที่สังคมควรมีจิตสำนึกร่วมกัน การจัดเรตติ้งทีวีเป็นมาตรฐานสากลที่หลายประเทศทั่วโลกปฏิบัติ พร้อมกับแสดงความเชื่อมั่นว่า ถ้าสถานีโทรทัศน์และผู้จัดละครได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องจะไม่เกิดเหตุการณ์เช่นนี้⁹

ขณะที่แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล ที่ปรึกษาคณะกรรมการพัฒนาระดับเรตติ้ง ให้ความเห็นว่า การจัดเรตติ้งไม่ใช่ไม่ให้มีละครทีวีเลย ละครดีๆ มีสาระ แฝงไว้ด้วยการสอนเรื่องความดีออกอากาศในช่วงเวลาของเด็กได้ ส่วนละครประเภทตบตี น้ำเน่า มีความรุนแรง และใช้ภาษาหยาบคายควรออกอากาศหลัง 4 ทุ่ม เพื่อคุ้มครองเด็กจากการเลียนแบบพฤติกรรมไม่ดีของตัวละคร เพราะเด็กแต่ละคนมีความรู้เท่าทันและภูมิคุ้มกันที่แตกต่างกัน¹⁰

ส่วนคุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นยืนยันว่า การจัดเรตติ้งจะต้องดำเนินการควบคู่กันไป ทั้งการจัดระดับความเหมาะสมของเนื้อหา รายการและการจำแนกช่วงเวลาออกอากาศ ซึ่งจะได้นำความคิดเห็นของทุกฝ่ายเข้าสู่การประชุมของคณะอนุกรรมการประสานการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์ เพื่อร่วมกำหนดแนวทางจัดทำคู่มือฯ ต่อไป¹¹

ผลการยกเครื่องคู่มือเรตติ้ง

เมื่อผ่านการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการใช้งานจริงมากขึ้น ร่างคู่มือการจัดระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์ฉบับล่าสุดก็มีหน้าตาแตกต่างไปจากร่างคู่มือการจัดเรตติ้งครั้งแรก ซึ่งออกมาทดลองใช้เมื่อปลายปี 2549 อยู่พอสมควร คั้งนี้

- (1) มีการกำหนดหลักเกณฑ์ต้องห้าม 3 ด้านหรือที่เรียกว่า "-3" ได้แก่ เรื่องเพศ การใช้ภาษา และพฤติกรรมความรุนแรง โดยพิจารณาจากภาพ เนื้อหา มุมกล้อง วิธีการถ่ายทำ เสียง เพื่อจำแนกเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ว่าเหมาะสมกับผู้ชมในช่วงอายุใด
  - (2) เพิ่มข้อกำหนดเกี่ยวกับเกณฑ์ความรู้ 6 เรื่อง หรือที่เรียกว่า "+6" อันประกอบด้วย ความรู้ในเชิงวิชาการ การคิดอย่างเป็นระบบ คุณธรรม-จริยธรรม ทักษะการใช้ชีวิต ความหลากหลายของสังคม และการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว เพื่อใช้ในการพิจารณาคุณภาพของเนื้อหาของรายการว่าให้ประโยชน์ด้านการเรียนรู้แก่ผู้ชมในแง่มุมใดบ้าง¹²
  - (3) เปลี่ยนจากรายการประเภท "ก" สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน อายุ 2-6 ปี เป็นรายการประเภท "ป" สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี เพราะในความเป็นจริงมนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา การใช้คำว่า "ก่อนวัยเรียน" นั้นไม่ถูกต้อง จึงได้เปลี่ยนมาใช้คำว่า "ปฐมวัย" ซึ่งเป็นช่วงวัยก่อนเข้าโรงเรียน และยับยั้งช่วงอายุของผู้ชมกลุ่มนี้ขึ้นมาเป็น 3-5 ปี เนื่องจากงานวิจัยของสมาคมกุมารแพทย์และนักวิชาการด้านพัฒนาการเด็กทั่วโลกเสนอแนะตรงกันว่า การปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ดูโทรทัศน์จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางสมองของเด็ก
  - (4) กำหนดช่วงเวลาออกอากาศของรายการประเภท "น" และ "ฉ" ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยรายการประเภท "น" ซึ่งเป็นรายการที่เด็กและเยาวชนอายุ 13-18 ปี สามารถรับชมได้โดยต้องมีผู้ใหญ่ให้คำแนะนำ เพราะอาจจะมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งในเรื่อง เพศ ภาษา และความรุนแรง สามารถออกอากาศในช่วงเวลา 09.00-16.00 น. และ 20.00-05.00 น. ส่วนรายการประเภท "ฉ" ซึ่งเป็นรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่ อายุมากกว่า 18 ปี สามารถออกอากาศได้ในช่วงเวลา 22.00-05.00 น. เท่านั้น
- ทั้งนี้ การกำหนดรายการที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนให้อยู่ในช่วงเวลาที่สอดคล้องกับพฤติกรรม การดูโทรทัศน์ของพวกเขา ถือเป็นแนวคิดสากลที่หลายประเทศทั่วโลกใช้เป็นเครื่องมือปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการบริโภคสื่อที่ไม่เหมาะสมกับวัย เช่น ในประเทศอังกฤษ รายการที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ไม่สามารถออกอากาศได้ก่อนเวลา 21.00 น. ประเทศสหรัฐอเมริกา รายการที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 14 ต้อง

ออกอากาศหลัง 21.00 น. และรายการสำหรับผู้ใหญ่ ต้องออกอากาศหลัง 22.00 น. เป็นต้น

- (5) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพของเนื้อหาและประเมินความเหมาะสมของรายการหลังจากที่ออกอากาศไปแล้ว ซึ่งเรียกว่า "เรตติ้งหลังออกอากาศ" (Post-rate)

แรกเริ่มเดิมที หน้าที่ในการพิจารณาระดับความเหมาะสมของเนื้อหารายการโทรทัศน์ ที่เรียกว่า "การจัดเรตติ้งก่อนออกอากาศ" (Pre-rate) เป็นของผู้ผลิตรายการและสถานีโทรทัศน์เพียงฝ่ายเดียว แต่ปัจจุบัน "การจัดเรตติ้งหลังออกอากาศ" ของภาคประชาชนจะเข้ามาทำหน้าที่ในลักษณะคู่ขนาน อันจะนำไปสู่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับเกณฑ์การพิจารณาเรตติ้งทีวีของทั้ง 2 ฝ่าย เข้าหากันมากขึ้น พร้อมกับสร้างความเข้มแข็งให้ภาคประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อมากขึ้นด้วย โดยผู้ที่สนใจจะร่วมจัดเรตติ้งหลังออกอากาศ สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านระบบเอสเอ็มเอสหมายเลขโทรศัพท์ 024863333 หรือทางอินเทอร์เน็ตที่ www.me.or.th ได้ตลอดเวลา¹³

ในระยะเริ่มทดลองใช้ระบบเรตติ้งรายการโทรทัศน์ ทางสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมมือกับทางเครือข่ายวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ 12 สถาบัน เครือข่ายสภาเยาวชนในภาคเหนือ และภาคใต้ รวมทั้งเครือข่ายครอบครัวอาสาเฝ้าระวังสื่อ ในการจัดทำโครงการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์หลังออกอากาศ เพื่อทำให้เกิด "การแลกเปลี่ยนเรียนรู้" ระหว่างผู้ชมกับผู้ผลิต ในการใช้คู่มือการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ผลการทำงานพบข้อเท็จจริงสำคัญ 3 ประการ¹⁴

- (1) รายการประเภท ป และ ค มีจำนวนน้อยมาก โดยเฉพาะในช่วงเวลา 16.00 น.-18.00 น. เฉลี่ยจากทั้ง 6 สถานี ในวันจันทร์ถึงศุกร์พบว่ามีเพียงร้อยละ 1.6 ซึ่งกรมประชาสัมพันธ์กำหนดไว้ที่ ร้อยละ 25 ของช่วงเวลาดังกล่าว
- (2) รายการส่วนใหญ่เป็นรายการประเภท ท ซึ่งเน้นกลุ่มผู้ชมในทุกวัย กลุ่มเป้าหมายหลักไม่ใช่เด็ก
- (3) ประเด็นที่สร้างความแตกต่างมากที่สุดระหว่างเรตติ้งก่อนออกอากาศ และเรตติ้งหลังออกอากาศ คือเรื่องเพศ โดยเฉพาะเรื่องของค่านิยม และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเพศ และเกือบทั้งหมดของรายการที่แตกต่าง คือ รายการประเภท ละคร

ก้าวที่สอง และก้าวต่อไป

ร่างคู่มือการจัดระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์ฉบับใหม่ผ่านการทดลองใช้งานไปแล้วเป็นระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่กันยายน-ธันวาคม 2550 โดยที่ยังไม่ได้กำหนดช่วงเวลาการออกอากาศของรายการแต่ละประเภท

ปราโมช รัฐวิจิตร อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ในขณะนั้น ได้ลงนามในประกาศกรมประชาสัมพันธ์ เรื่องการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ (เรตติ้ง) ฉบับใหม่ไปแล้วเมื่อ 18 มกราคม 2551¹⁵ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551 นี้¹⁶ (ดูตาราง)

บวร เตชะอินทร์ ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กล่าวว่า ประกาศฉบับนี้มีสาระสำคัญให้สถานีโทรทัศน์จัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ด้วยหลักเกณฑ์การจำแนกเนื้อหาตามประเภท หากฝ่าฝืนจะมีการตักเตือนและส่งหนังสือเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร หรือขอให้งดแพร่ภาพรายการดังกล่าวแต่ไม่มีโทษถึงขั้นปรับหรือจำคุก เพราะที่ผ่านมาเพียงทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานีก็มักจะได้รับความร่วมมืออย่างดี¹⁷

ตารางแสดงการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศที่เหมาะสมกับรายการในเรตติ้งต่างๆ ตามการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ฉบับที่ประกาศเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2551

รายการประเภท	เวลาออกอากาศ	วันที่ออกอากาศได้
1. "ค" และ "ป"	16.00-20.30 น.	ทุกวัน
2. "น13"	20.30-5.00 น.	ทุกวัน
	09.00-16.00 น.	วันจันทร์-ศุกร์ เว้นวันหยุดราชการ
3. "น18"	21.00-5.00 น.	ทุกวัน
	09.00-16.00 น.	วันจันทร์-ศุกร์ เว้นวันหยุดราชการ
4. "ฉ"	22.00-5.00น.	ทุกวัน
	09.00-16.00 น.	วันจันทร์-ศุกร์ เว้นวันหยุดราชการ

ที่มา : กรุงเทพมหานคร. (25 มกราคม 2551).

การกำหนดเรตติ้งและช่วงเวลาการออกอากาศของรายการประเภทต่างๆ ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการดูโทรทัศน์ของผู้ชมตัวน้อย ถือเป็นภารกิจสำคัญที่น่าจะช่วยให้ "สาร" ซึ่งส่งผ่านจอโทรทัศน์มีคุณภาพมากขึ้นและเอื้อต่อการพัฒนาสติปัญญาของเด็กและเยาวชนมากกว่าที่เคย

ก้าวต่อไปของการจัดเรตติ้ง เป็นเรื่องที่กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะหน่วยงานรัฐที่ดูแลเรื่องนี้ ต้องติดตามและประเมินผลว่า

ความมุ่งหมายที่ต้องการให้รายการโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงสาระ เป็นอาหารสมองต่อสังคมมากขึ้นนั้น มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร โดยควรผสมความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคมอย่างเครือข่ายครอบครัว-ผู้บริโภค ที่คงเป็นทัพหลักในการตรวจสอบการจัดเรตติ้งหลังการออกอากาศต่อไป รวมถึงการเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระบบเรตติ้งให้กับภาคประชาสังคมอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ก็จะเป็นช่องทางหนึ่งในการยกระดับรายการโทรทัศน์ไทย ขณะเดียวกันก็เป็นช่องทางการยกระดับผู้ชมจากผู้ที่เป็นเพียง "ผู้บริโภค" ให้เป็น ผู้ชมในฐานะ "พลเมือง" ที่สามารถมีส่วนร่วมในการสะท้อนความต้องการรายการโทรทัศน์ได้อย่างแท้จริง

ภายใต้ระบบเรตติ้งที่ประกอบไปด้วย +6 ซึ่งเป็นระบบที่จะช่วยทำให้เกิดรายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับผู้ชมในสังคมไทย ก็จำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีจำนวนมากขึ้นและมีคุณภาพที่ดีมากขึ้น ดังนั้น การสนับสนุนโดยภาครัฐ และ ภาครัฐวิสาหกิจ หรือการตั้งกองทุนสื่อสร้างสรรค์ ที่มีความพยายามมากกว่า 5 ปี ที่จะเข้ามาช่วยสร้างสรรค์ พัฒนาให้เกิดรายการโทรทัศน์ในกลุ่ม +6 ก็ไม่ควรละเลย ละเว้น หรือมองข้ามไป

สุดท้ายแล้ว "เรตติ้งทีวี" ก็เป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ใหญ่เลือกรายการโทรทัศน์ได้เหมาะสมกับช่วงอายุของเด็กๆ เท่านั้น **การให้คำแนะนำที่ถูกต้องควรในระหว่างที่เด็กนั่งดูโทรทัศน์ยังเป็นหน้าที่รับผิดชอบของพ่อแม่และผู้ปกครอง** หากผู้ใหญ่ในบ้านไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตัวเอง ปล่อยให้ทีวีเป็นพี่เลี้ยงเด็ก หรือไม่สนใจที่จะนั่งชมโทรทัศน์พร้อมกับลูกๆ การจัดเรตติ้งทีวีซึ่งก่อร่างขึ้นจากเจตนาดีและพยายามกันมานานกว่า 2 ปี ก็คงเดินไปไม่ถึงประโยชน์ที่ฝันไว้

ผู้ผลิตรายการ ผู้จัดละคร และผู้ที่อยู่ในแวดวงโทรทัศน์ ก็ควรจะใช้สื่อที่มีอยู่ไปในทางสร้างสรรค์และนึกถึงประโยชน์ที่จะตกอยู่กับผู้ชมให้มาก หรือแม้แต่ทางค่านเอเยนซี ที่เป็นอีกหนึ่งตัวแปรสำคัญก็ควรปรับเปลี่ยนแนวคิดในการสนับสนุนรายการ โดยไม่ใช่ระบบเรตติ้งเชิงปริมาณเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียว แต่ใช้ระบบเรตติ้งเชิงคุณภาพเข้ามาประกอบการพิจารณาด้วย

ทั้งหมดนี้เพื่อทำให้เกิดการสนับสนุนรายการที่สร้างสรรค์ต่อการเรียนรู้ให้กับมนุษย์ในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ชมที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ของวันพรุ่งนี้ ...อนาคตของบ้านเมืองเราอยู่ที่พวกเขามีใช้หรือ...

หมายเหตุเรตติ้งทีวีไทย

คู่มือการจัดระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์ในประเทศไทย แบ่งประเภทของรายการออกเป็น 6 ประเภท แต่ละประเภทควรมีลักษณะ ดังนี้

- รายการประเภท “ป”** เป็นรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี จะต้องมีเนื้อหาที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านพหุปัญญา เป็นความรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้เข้าใจความแตกต่างของสรรพสิ่ง เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นต่อพัฒนาการของวัย และปลูกฝังความรักของคนในครอบครัว โดยไม่อนุญาตให้มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งเรื่องเพศ ภาษา และพฤติกรรมความรุนแรง เพราะเด็กวัยนี้สามารถรับรู้และลอกเลียนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็ว
- รายการประเภท “ด”** เป็นรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กอายุ 6-12 ปี จะต้องมีเนื้อหาที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านพหุปัญญา เป็นความรู้ในเชิงวิชาการตามพัฒนาการ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เข้าใจความแตกต่างของสรรพสิ่งและสามารถอยู่อย่างสมานฉันท์ได้ ส่งเสริมการเรียนรู้ในทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เรียนรู้ความสำคัญของสถาบันครอบครัว และรู้จักบทบาทของตนต่อครอบครัว โดยไม่อนุญาตให้มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งเรื่องเพศ ภาษา และพฤติกรรมความรุนแรง เพราะเด็กวัยนี้สามารถรับรู้และลอกเลียนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็ว
- รายการประเภท “ท”** เป็นรายการโทรทัศน์สำหรับผู้ชมทุกวัย อายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป จะต้องมีเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดเชิงระบบ มีเหตุมีผล ความรู้ในเชิงวิชาการแบบเชื่อมโยงบูรณาการ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เข้าใจความแตกต่างของสรรพสิ่ง สามารถอยู่อย่างสมานฉันท์และช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างได้ ส่งเสริมการเรียนรู้ในทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เรียนรู้ความสำคัญของสถาบันครอบครัว และรู้จักบทบาทของตนต่อครอบครัว โดยไม่อนุญาตให้มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งเรื่องเพศ ภาษา และพฤติกรรมความรุนแรง
- รายการประเภท “u 13”** เป็นรายการโทรทัศน์สำหรับผู้ชมอายุ 13 ปีขึ้นไป และต้องใช้วีจาอนุญาตในการชม ผู้ชมที่อายุต่ำกว่า 13 ปี จำเป็นที่จะต้องได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่หรือผู้ปกครอง เนื้อหาของรายการจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านตามหลัก “+6” อาจมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งเรื่องเพศ ภาษา และพฤติกรรมความรุนแรงในระดับน้อยถึงปานกลาง ในกรณีเป็นการแสดงถึงผลจากการกระทำไม่ดี ต้องมีน้ำหนักของการนำเสนอที่ได้สัดส่วน ทั้งเหตุและผลของการกระทำนั้นต้องไม่ทิ้งระยะห่างจนเกินไป
- รายการประเภท “u 18”** เป็นรายการโทรทัศน์สำหรับผู้ชมอายุ 18 ปีขึ้นไป และต้องใช้วีจาอนุญาตในการชม ผู้ชมที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ควรได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่หรือผู้ปกครอง เนื้อหาของรายการจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านตามหลัก “+6” อาจมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งเรื่องเพศ ภาษา และพฤติกรรมความรุนแรง
- รายการประเภท “อ”** เป็นรายการโทรทัศน์เฉพาะผู้ใหญ่ซึ่งมีอายุมากกว่า 18 ปีเท่านั้น เด็กและเยาวชนไม่ควรชม เนื้อหาของรายการจะต้องส่งเสริมการศึกษาและเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านตามหลัก “+6” ให้แก่ผู้ใหญ่ รวมถึงแสดงให้เห็นแนวทางของการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม อาจมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งเรื่องเพศ ภาษา และพฤติกรรมความรุนแรงในระดับมาก

